

STRESZCZENIE

Infekcja *Chlamydia trachomatis* (*Ch. trachomatis*) jest częstym zakażeniem przenoszonym drogą płciową (STI). Może ona dotyczyć każdej osoby aktywnej seksualnie. Młodzi ludzie w wieku 15-24 lat, uważani są za najbardziej narażonych na zakażenie. Bezobjawowy przebieg większości zakażeń (75% u kobiet i 50% u mężczyzn) prowadzi do opóźnienia leczenia, a w konsekwencji może skutkować poważnymi następstwami zdrowotnymi, także w postaci niepłodności.

Prezentowana praca doktorska miała na celu:

1. Oszacowanie rzeczywistego rozpowszechnienia zakażeń *Ch. trachomatis* w badanej próbie seksualnie aktywnych nastolatków w Warszawie i Krakowie, jako przykładów dużych aglomeracji miejskich,
2. Analizę czynników sprzyjających występowaniu zakażeń *Ch. trachomatis* wśród badanej młodzieży, istotnych dla opracowania racjonalnych interwencji w zakresie profilaktyki chorób przenoszonych drogą płciową, a także
3. Wstępną ocenę wiedzy i postaw wobec sposobów zapobiegania zakażeniom przenoszonym drogą płciową (STI) wśród badanej próby aktywnych seksualnie nastolatków, a także ogólnych źródeł wiedzy na temat STI.

Uzyskane wyniki oparto o próbę 4714 młodych dorosłych uczęszczających w latach 2013-2015 do 61 wylosowanych szkół ponadgimnazjalnych w Warszawie i Krakowie, w tym 2613 uczniów seksualnie aktywnych i 950 osób badanych, którzy dostarczyli próbkę moczu do badania w kierunku obecności kwasu nukleinowego bakterii *Ch. trachomatis* (Real Time – PCR).

Prowadzone badania potwierdziły, że rozpowszechnienie tych infekcji wśród młodzieży jest zróżnicowane w zależności od miasta, a także typu szkoły ponadgimnazjalnej. Stwierdzono przy tym znaczny stopień zróżnicowania odsetka zakażeń *Ch. trachomatis* wahający się od 0,6% wśród dziewcząt uczęszczających do krakowskich liceów, do nawet 18,8% wśród dziewcząt uczęszczających do warszawskich techników i szkół zawodowych. Uzyskane w pracy wyniki wskazują także, że zakażenia *Ch. trachomatis* mogą akumulować się wśród nastoletnich dziewcząt uczęszczających do techników i szkół zawodowych. Nastolatki te były aż kilkakrotnie częściej zakażone w porównaniu do ich kolegów (z tych samych szkół), a także koleżanek uczących się w liceach ogólnokształcących i profilowanych, co zwraca uwagę na rolę czynników społecznych w epidemiologii STI. Wyniki prowadzonych badań potwierdzają także, że typ posiadanego partnera seksualnego łączy się z ryzykiem zakażeń STI, przede wszystkim istotnie wpływając na dobór metody antykoncepcji. Młodzież posiadająca jednego stałego partnera seksualnego w okresie ostatnich 12 miesięcy, w przypadku rozpoczęcia antykoncepcji hormonalnej, często nie stosowała w ogóle prezerwatyw, co niewątpliwie sprzyjało podtrzymywaniu łańcucha zakażeń. Zaobserwowana skala aktywności seksualnej badanych nastolatków i prezentowane postawy wobec zapobiegania STI wskazują na pilną konieczność opracowania i realizowania w szkołach programu edukacji seksualnej, obejmującej wiedzę o chorobach zakaźnych przenoszonych drogą płciową, drogach ich szerzenia się i sposobach zapobiegania. Odnotowane rozpowszechnienie zakażeń *Ch. trachomatis* dyktuje natomiast potrzebę opracowania racjonalnych interwencji ukierunkowanych na wczesne wykrywanie nierozpoznanych zakażeń wśród ludzi młodych.